

Posamezne številke:
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1.50.
"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 11. uri z
dnevno naslednjega dne, ter dnevno
na večer ob 12.30, na koncu
na 12.30, dostavljeno na dom
D 14,-, na izkazilo D 12.50.
Izdati po dogovoru.
Narčila se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posluma plačana v gotovini.

TABOR

Knjižnica liceja

Posamezne številke:
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1.50.
UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nad-
stropje. Telefon intern. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prihišje, dno. Tele-
fon št. 24, - SLS poštnoštevil-
ni št. 11.787.
Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. - Katalinca se ne vnašajo.

Leto: IV.

Maribor, nedelja 21. oktobra 1923.

Številka: 239.

Položaj.

Maribor, 20. oktobra.

Na uvodnem mestu nekoliko opazk k
dnevni dogodkom in k političnemu
položaju.

Dinastija je najtrdnjša vez našega
edinstva, zato se patriotično prebi-
valstvo cele države raduje, da bo jutri
krščen mladi prestolonaslednik. Ob nje-
govem rojstvu je državi zvesto časopisje
dovolj povdarjalo pomen dogodka, ki je
tem veselejši za državo, v kateri je mo-
narkistična oblika pogoja, da ostanejo
pod skupno streho stoletja ločena in v
velikem zgod. trenutku zedinjena jugo-
slavska plemena. Kadarkoli so v
praksi mogoče razne oblike državne u-
reditve, je Jugoslavija v sedanjih okol-
ninah mogoča edino le kot monarhija.
V velikih konfliktih med političnim in
socialnim pojmovanjem države, ki se
odvijajo zadnja leta po vsej Evropi,
namiguje zopet ideja močne države. Ga-
rančijo za tako državo vidimo v kra-
jevem domu Karagjorgjevičev. Naj bi
mladi prestolonaslednik, ki prejema
višji simbol krščanske vere, porok
boljše jugoslovenske bodočnosti!

Danes se je začelo jesensko zasedanje
Narodne skupščine, kakor ga določa u-
stava. Začne se dnevi živahnega poli-
tičnega in zakonodajnega dela. Zadnje
dni so krožili glasovi, da se vlada bavi
z mislijo, kar najbolj skrajšati in ome-
jiti letošnje jesensko zasedanje in sicer
raz preprostega razloga: boji se parla-
menta. Njena situacija je slejkoprej sla-
ba in turški in nemški vazali ji skoraj
vsak teden odpovedujejo službo. Glaso-
vni odgovorji zasedanja se sicer ne po-
kazujejo, vendar pa ne dvomimo, da bi
se vlada hotela otesti brezobzirne kriti-
ke in ostre kontrole. V drugi vrsti pa
ima strah, da bo opozicija s pomočjo ab-
stinentnih poslancev zrasla in zrušila
samoradikalni režim.

Vedno bolj stopa v ospredje vpraša-
nje opozicijskega bloka. Z zedinje-
nim celokupnim opozicijskim nastopila
odločitve v našem državnem živ-
ljenju. Gotovo je, da voditelji opozici-
jskih skupin niso tako kratkovidni,
da bi se zadovoljili s samim faktom: ra-
dikalski režim je zrušen. Treba je že v
naprej sondirati nov režim. Moder poli-
tik mora zmirno prevladati, kakšen u-
tinek bo imelo njegovo orožje v danem
momentu in tudi v bližnji ali daljni bu-
dočnosti. Če si zamisljamo situacijo po
pobedi samoradikalne vlade in pretehi-
mo številčno moč posameznih strank,
se nam zdi mogoče zgolj dvojice: demo-
kratsko-radikalna koalicija ali pa vla-
da s programom revizije ustave.

Prva rešitev je malo verjetna, ker je
opozicijski blok brez demokratov, ki
so za radikale in radičevci najmočnej-
ša stranka, nemogoča. Demokratje pa ne
more danes zrušiti samoradikalno vla-
do, da bi jutri stopili z radikali v koa-
lucijo. Povrh tega manjkajo za demo-
kratsko-radikalno koalicijo psihološki
pogoji. Velik del demokratov je proti
koaliciji z radikali, velik del radikal-
ov pa proti koaliciji z demokrati. O-
pa demokratska opozicija je duhove
in talila, brezobzirni radikalni teror
in demokratsko stranko pa je pridobil
demokratsko borbo tudi del onih
demokratov, ki bi bili naklonjeni ideji
demokratsko-radikalne koalicije. Zelo
veliko je, da bi v slučaju demokrat-
ov in radikalov pogajanj za koalicijo
in utegnili povzročiti razkol. Po vsej
stavni ideji in 2. demokratski stranki,
ki zoper radikalno stranko.
Druga rešitev bi pomenila povsem
nov pot v naši državni politiki. Zdi

Likvidacija pokr. uprav ustavljena.

Posledica Markovega protokola. — Radi kalske koncesije slovenskim klerikalcem.

Beograd, 20. oktobra. (Izv.) Mini-
strski svet je odredil, naj se likvidacija
pokrajinskih uprav, ki je bila odrejena
v svrhu izvedbe ustavnih določb glede
razdelitve države na oblasti, za nedoločen
čas odgodi. Posamezna ministrstva, ki so
deloma že prevzela v svoj delokrog spa-
dajoče posle pokrajinskih uprav, so na-
daljno likvidacijo na podlagite odredbe

ustavila. Očividno gre tu za nove konce-
sije raznim političnim skupinam, ki so
proti razdelitvi držav na oblasti. V po-
učenih krogih se potrjuje, da je to tudi
posledica Markovega protokola, in da gre
predvsem za koncesije slovenskim kleri-
kalcem, ki bodo tudi v bodoče na tihem
podpirali radikalno vlado.

Še vedno nobene jasnosti v reškem vprašanju.

Beograd, 20. oktobra. Danes je po-
setil zunanega ministra italijanski od-
pravnik poslov Sumonte. Konferenca je
trajala delj časa in se je tikala reškega
vprašanja. Sumonte bo sporočil Musso-
liniju, kako naša vlada presoja italijan-

sko stališče in iz katerih razlogov ne
sprejme Mussolinijevih predlogov, ki
posegajo pregloboko v pravice naše dr-
žave, kakor nam jih dajeta rapalska po-
godba in santmargheritska konvencija.

Vojvodinski Madžari odklanjajo radikalne snubce.

Novi Sad, 20. oktobra. Radikalna
stranka je sklenila, nadaljevati pogaja-
nja z madžarsko stranko. Voditelji mad-
žarske stranke so izjavili v razgovoru z

nekim novinarjem, da bodo energično od-
bili vsak poskus zblizanja, ker je večina
prištev madžarske stranke odločno zo-
per vsako sodelovanje z radikali.

Politiki „srednje linije“ na posvetovanju.

Zagreb, 20. oktobra. Tekom včeraj-
šnjega dne so dospeli na konferenco poli-
tikov, takozvane srednje linije sledeči poli-
tiki: gg. dr. Boža Marković, vsenčilnični
profesor v Beogradu, Milivoj Jovanović,

bivši poslanik v Washingtonu, dr. Ivan
Ribar, bivši skupščinski predsednik, dr.
Božidar Vlačić, odvetnik v Beogradu in
Gligorije Anastazijević, poslanec.

Nov umik Nemčije.

Tiho nadaljevanje pasivnega odpora. — Odpuščanje delavstva v Poruhrju.

Berlin, 20. oktobra. (Izv.) Kakor po-
roča »Berliner Tagblatt«, bo vlada pri-
čenši s prihodnjim tednom popolnoma
ustavila podporo poruhrski industriji, ki
jo je plačevala doslej in za časa pasivne-
ga odpora. Ker razpolagajo nekatera
podjetja le z malenkostno gotovino in je
dobava kreditov danes v Nemčiji skoraj
nemogoča, nameravajo podjetja uvesti
delovne praznike, tako, da bi se delalo
le po dva do tri dni tedensko. S tem se
hočejo izogniti odpuščanju delavstva. —
Industriji zatrjujejo, da ne nameravajo
popolnoma ustaviti obratovanja. Franco-
ski krogi vidijo v tem početju le nov ma-
never, da bi se Nemčija izognila popolni
kapitulaciji in plačilu reparacij.

Düsseldorf, 20. oktobra. (Izv.) Tu-
kajšnja industrijska podjetja so začela
na veliko odpuščati delavstvo. Izgovarja-
jo se, da jih ne morejo plačevati, ker ne
dobivajo od države nikake podpore več.
V vseh podjetjih in rudokopih so uve-
deni delovni prazniki. Delavstvo ostro
protestira proti takemu postopanju in
zahteva obnove dela in vzpostavitve
popolnega obrata.

Berlin, 20. oktobra. (Izv.) Pri vče-
rajšnjih izgrelih v Mannheimu je bilo u-
bitih osem oseb. Število ranjenecv je zelo
visoko in še ni točno ugotovljeno. Bolni-
ce so prenapolnjene z ranjenci.

Pred krstom prestolonaslednika.

Beograd, 20. oktobra. Včeraj popo-
dne je dospela romunska kraljeva dvojica.
Kraljevska jahta je spremljala rom-
unsko donavsko brodoge. Na pristanu
so pričakovali goste kralj Aleksander,
prinč Arzen in prinč Pavel. Častna stot-
nija je izkazala gostom vojaške časti. —
Vhod v mesto je bil zelo slavnosten.

Važni pogovori med Poincarejem in Benešem.

Pariz, 20. oktobra. (Izv.) Po mnenju
»Matina« se pripisuje razgovorom češko-
slovaškega zunanjega ministra dr. Bene-
ša z ministrskim predsednikom Poincare-
jem velika važnost. Gre predvsem za po-
godbeno ureditev odnosov med obema
državama. Temelji teh odnosov so bili
ustvarjeni o priliki bivanja češkoslovaš-
kega predsednika Masaryka v Parizu.

Italija in reparacijske zahteve.

Rim, 19. oktobra. O belgijskem repa-
racijskem načrtu, ki je bil predložen kot
nekaka podlaga za nadaljna pogajanja,
izjavljajo vladni krogi: Če prištevamo k
podatkom Francije, Angije in Belgije

še svote, ki jih zahteva Italija in male
države, je svota 50 milijard zlatih mark
prekoračena. Pri novem določevanju svo-
te, ki jo dolguje nemška vlada na repa-
racijah, bo seveda treba, da vsi zavezni-
ki znižajo svoje zahteve in se odpovedo
nekaterim terjatvam, nikakor pa ne gre,
da bi žrtvovali le nekateri.

BORZA.

Curich, 20. oktobra. (Izv.) Predborza.
Pariz 33.50, Beograd 6.85, London 25.28,
Praga 16.64, Milan 25.27, Newyork 539 ena
osmina, Dunaj 0.00785, žig. krone 0.0079,
Budimpešta 0.0306, Varšava 0.06, Sofija
5.85.

se nam, da so nasprotja med posamezni-
mi opozicijskimi skupinami tako mo-
čna, da ne moremo verjeti v možnost no-
vega režima, ki bi izločil radikale in
postavil na skupno črto politike Davi-
dović - Pribečević - Korošec - Spaho -
Voja Lazić - Radić - Maček itd. Glavna
parola novega režima bi bila: revizija
ustave. Demokratska stranka ne bo šla
za parolo, ki bi izročila državo kaosu.

Položaj ostane tedaj slejkoprej neja-
sen in v znamenju te nejasnosti bo po-
teklo čelo parlamentarno zasedanje.

Jutri se vrše v Avstriji volitve. Na
Koroškem bo nastopila slovenska gospo-
darska stranka, ki združuje vse zavedne
člane naše narodne manjšine. Se v zad-
njem trenutku je hotela celovška de-
želna vlada z brutalno gesto onemogo-
čiti slovenske kandidature. Hvala bogu,
načrt nemško-nacionalnih šovinistov se
ni posrečil in naši koroški rojaki bodo
jutri stopili na volišča, da manifestirajo
svojo voljo: Hočemo živeti kot Slo-
vencei, ne damo se potisniti ob zid! —
Zavedamo se, da bo njihova manifesta-
cija skromna, v znamenju fizičnega in
moralnega nasilja, ki ga izvajajo Nemci
nad koroškimi Slovenci. Nehote se mora-
mo spomniti, da so Nemci v Jugosla-
viji »državotvorna« stranka, ki živi od
nižkega oportunizma in ki s slastjo za-
jema iz vladnih jasi vsako ogledano
kost. Koroški Slovenci so in ostanejo
bojevniki in nič drugega ne more iz-
boljšati njih položaja kakor kreпка or-
ganizacija, smotreno podrobno delo in
odločna borba z močnim nasprotnikom.
Želimo vrlim rojakom obilo volilnega
uspeha!

Nemške stranke.

Nekdanja hohenzollernska Nemčija, ki
je še pred dobrimi petimi leti sanjala
o nadvladi nad vesoljnim svetom, doživ-
lja te dni strašno krizo, kakršnih pozna-
mo malo v zgodovini držav. Premagana,
ponižana, izčrpana, zbankrotirana, se-
strašana in razdvojen leži pred nami
na tleh nekdanja mogočna, ohola in o-
šabna veselja. Vsem tistim, katere je
Nemčija hotela pomandati in tudi vseni
tistim, ki so bili njeni hlapci in priga-
njači, se godi danes boljše kakor Nem-
čiji. Usoda se je kruto maščevala nad
preobestnim narodom. Kaj bo iz Nem-
čije? To je vprašanje, ki zanima danes
vesoljni svet. Borba raznih strank in
ekstremov v Nemčiji postaja od dne do
dne bolj napeta in nič bi nas ne presene-
tilo, če bi danes ali jutri nemški parni
kotel eksplodiral in pokopal v ruševih
mah še tisto, kar je ostalo. Sedanji nem-
ški parlament sicer ni pravo zrcalo nem-
ških politično-strankarskih razmer, ven-
dar pa je za razumevanje političnega
življenja v Nemčiji potrebno poznati
strankarsko konstrukcijo sedanjega
nemškega parlamenta, zato hočemo tu
na kratko omeniti in očitati vse stranke
nemškega »Reichstaga«.

Deutsche Völkische Freiheitspartei
(Nemška ljudska svobodnjaška stran-
ka) je rezultat razkola v nemški nacio-
nalni stranki, katere današnji člani so
tvorili skrajno desno krilo. Čeprav je
bila pred nekaj meseci uradno razpu-
ščena, dela vendar dalje ter ima v par-
lamentu tri poslance. Gräfeja, Heminga
in Wulleja, ki so obenem tri glavne ose-
be v stranki. Izven parlamenta se na-
hajata v stranki tudi Ludendorff in Re-
wentlow. Stranka je monarkistična in
antisemitska ter stoji v ozkih stikih z
bavarskimi nacionalisti. Njen glavni
organ je »Deutsche Zeitung«.

Deutsche National Partei (Nemška
Narodna Stranka) je protestantovska
frakcija nemške nacionalne stranke
ter je nastala iz ostankov nekdanje nem-
ške nacionalne stranke. Predsednik je
Hergt, ki je obenem tudi poslanec

Stranka ima v parlamentu 63 poslancev, ki so pri volitvah dobili 4.260.000 glasov. Njen program je pangermanističen, monarhističen ter za prusko hegemonijo v Hohenzollerji na čelu. Sestavljena je iz pruskih junkerjev, častnikov in uradnikov. Njene tendence so manj ekstremne kakor one Völkische Partei ter se radi tega tudi izogiblje počev in oboževanje borbe z režimom. Glavne osebnosti te stranke so grof Westarp, Helfferich in prof. Hätsch. Njena glavna glasila so Kreuzzeitung, Deutsche Tageszeitung in Hamburger Nachrichten.

Deutsche Volkspartei (Nemška ljudska stranka) ima 65 poslancev, izvoljenih s 3.650.000 glasovi. Njen predsednik je Stresemann. Vpisanih članov ima stranka 1 milijon. Stranka je nekdanje desno krilo nekdanje narodno-liberalne stranke. Tudi njen program je monarhističen, zahteva pa vzpostavitev monarhije nastavnim potom. Vodilne strankine osebnosti so: Stresemann, von Kardorf, Stinnes, von Ramer, Vögler, dr. Beker, in dr. Simons. Strankina glasila so: Die Zeit, Deutsche Allgemeine Zeitung, Lokal Anzeiger in Kölnische Zeitung.

Bayerischer Bauernbund (Bavarska kmečka zveza) ima 4 poslance. Strankin predsednik je Heisenberger. Stranka je regionalistična in glasuje navadno z demokrati ter je sestavljena večinoma iz malih kmetov, pristašev socializma in veleposestev in pristašev bavarskega separatizma. Njeno glasilo je v Münchenu izhajajoči list Die Neue Zeit.

Bayerische Volkspartei (Bavarska ljudska stranka) ima 20 poslancev izvoljenih s 1.700.000 glasovi. Njen predsednik je dr. Held, glavni osebnosti pa sta dr. Heim in von Kahr. Njen program je katoliški, klerikalni in separatističen (bavarski separatizem). Stranka je tudi monarhistična toda njen ideal niso Hohenzollerji, ampak katoliški Wittelsbachovci. Ta stranka, ki je v Bavarski na vladni, zahteva restavracijo legalnim potom. Stranka je nastala iz dela katoliškega centra, ki se je odcepil radi svojega bavarskega separatizma od skupne nemške klerikalne stranke. Stranko tvorijo večinoma kmetje. Njena lista: Bayerischer Kurier (München) in Bayerische Staatszeitung.

Christliche Volkspartei (Krščanska ljudska stranka) ima samo enega poslanca: Raucha. To je stranka ekstremnega renega federalizma. Njeno glasilo je list Rheinische Worte, ki izhaja v Kölnu.

Deutsch Hannoveraner (Nemški Hannoveranci) ima 5 poslancev. Pristaše te stranke zvejo navadno »Goelfi«. Strankin predsednik je grof von Bernstorff. Njena težnja v odtrganju Hannoverja od Prusije in ustanovitvi svobodne države »Dolnje Saške«. Stranka je protipruska in protisocialistična. Njeno glasilo je Dannenberger Zeitung.

Zentrum (Centrum — Kršč. socialna stranka) ima 68 poslancev, izvoljenih s 3.540.000 glasovi. Predsednik je Wirth,

glavne osebnosti pa so Hermes, Brauns, in Stegerwald. Izšla je iz bivšega centra. Sestavljena je iz meščanov, katolikov, delavcev in industrijev iz renskih pokrajin in Južne Nemčije. Njen program je izrazito katoliški in se opira na krščanski sindikalizem. Njena glasila so: Germania, Kölnische Volks-Zeitung, Tremonia in Der Deutsche.

Demokratische Partei (Demokratska stranka) ima 45 poslancev. Njen predsednik je Petersen, glavne njene osebnosti pa so: Gessler (»večni« vojni minister), Erkelenz, Oeser, Schiffer in von Siemens. Izhaja iz levega krila bivše liberalne stranke ter sodeluje z nacionalisti. Glavni njeni listi so Berliner Tageblatt, Frankfurter Zeitung, Kölnisches Tageblatt, Berlin. Lokalanzeiger in Breslauer Zeitung.

Vereinigte Sozialdemokratische Partei Deutschlands (Združena socialnodem. stran. Nemčije) ima 170 poslancev in sicer 122 poslancev bivše večinske socialistične stranke in 58 poslancev bivše neodvisne. Predsednika stranke sta Wels in Crispian, glavne njene osebnosti pa so: Elferding, Breitscheid, Kaufsky, Scheidemann, Bernstein, Stampfer, Severing in Leipart. Glavna strankina glasila so: Vorwärts, Leipziger Zeitung in Neue Zeit.

Unabhängige Sozial-demokratische Partei (Neodvisna socialnodem. str.) je stranka Ledebour-Liebkecht, ki je ostala od starih neodvisnežev. Stranka ima 7 poslancev ter je za diktaturo proletariata.

Vereinigte Kommunistische Partei Deutschlands (Združena komunistična stranka Nemčije) je nastala iz bivših Spartakovcev in neodvisnežev ter ima 17 poslancev, od katerih so trije v Rusiji. Glavni voditelji so: Clara Zetkin, Brandler, Stöcker in Thalheimer. Stranka dobiva direktive iz Moskve in je nemška sekcija komunistične internacionale ter ima 42 listov, od katerih sta glavna Rotte Fahne v Berlinu ter Volksblatt v Dresdenu.

Politične vesti.

* Iz radikalskega cirkusa. Uradni list Jadranske banke »Jutranje Novosti« nas vsak dan preseneti s kakimi novimi zanimivimi poročili o ekskomunikaciji dosedanjih patentiranih radikalov. Kdo se ne spominja slavospevov v tem listu na g. Emila Stefanoviča — pa je šel; kdo se ne spominja velikega radikala Podbevška — pa ga ni več in enaka usoda je zadela še celo vrsto drugih. Še včeraj so bili »svet naroda« in »stebri slovenske radikalije«, danes pa so že avanturisti, stremahi, koritarji, goljufi itd. itd. Kdo se ne spominja slave, katero so pele »Jutranje Novosti« g. Korenu v Trbovljah. Mož-vzor je bil in radikalna stranka je čutila dolžnost to svetlo osebnost postaviti za gerenta trboveljske občine. Nasprotni listi so dan za dnem poročali o pogubonosti občinsk. gospodarstva

šo glavne junakinje Varvare Vasiljeve zasipavajo beli kosmiči; da prihajata pokoj in oprostenje.

Varvara Vasiljevna, žena advokata Lavrova, ima veliko skrivnost, ki jo več let skriva pred dobrodušnim a omejenim Dmitrijem Ivanovičem. Ta skrivnost je ljubezensko razmerje z moževim mlajšim tovarišem Viktorjem Ivanovičem Baranovskim. Minevajo leta in Varvaro Vasiljevo začne mučiti nov občutek: stara se. Iz tega občutka se razplete cela vrsta novih čustev, ki ji ne dajo miru in ki kmalu postanejo silnejša nego ljubezen sama. Oba z Dmitrijem Ivanovičem slišita, kako igrajo v dušah jesenske gosli; njih mehki, mili glasovi vabijo k rezignaciji, odpovedi, starostni modrosti. Dmitrij Ivanovič jih poslušas pokojnim smehljajem, kakor človek, ki ne more dati življenju ničesar več. V notranjosti Varvare Vasiljeve pa divja težki boj, zakaj slovo od mladosti je slovo od ljubezni.

Dmitrij Ivanovič zbolí na očeh. Med boleznijo prejme anonimno pismo, s katerim si je hotel nekdo »olajšati vest« in prevarjenega soproga seznaniti z ženino skrivnostjo, ki je bila znana že vsemu mestu. Ne sluteč nič slabega, razpečati Varvara Vasiljevna usodno pismo in ga začne brati Dmitriju Ivanoviču. Takoj

v Trbovljah pod gerentstvom g. Korena in njegovih radikalnih trabantov, »Jutr. Novosti« pa so objavljale na te očitke cele kolone dolge članke, v katerih so trdile, da so napočili Trbovljam zlati časi, odkar gerentuje tam slavní politik Koren. Tako je bilo še vse do včeraj, ko smo začudeni in presenečeni čitali v istih »Jutranjih Novostih« — da je trboveljski gerent Koren takorekoč lump, defraudant, moralna propalica in kdo ve še kaj vse. G. gerent Koren je podpiral drugega velikega radikala Suntuja pri poneverjenju delavskega denarja, zbranega v iznosu 300 tisoč kron za ustanovitev radikalnega konzuma, poleg tega pa je g. gerent Koren tudi obsodil Akejski odbor NRS v Ljubljani ter se izjavil solidarnega s Stefanovičem. In čujte in strmite, »Jutranje Novosti« trdijo danes o do-včerašnjem velikem politiku g. Korenu tudi to, da »ne uživa nikakoršnega zaupanja ali simpatije med delavstvom«. Pa recite še, da se v dvajsetem stoletju ne godijo več čudeži. Pa še kakšni! Kar čez noč se spreminjajo v »Jutranjih Novostih« največji lopovi v tifone čistosti poštenja in patriotizma, istotako pa se zopet kar čez noč spreminjajo nazaj v temne elemente, žalostne kreature itd. In mi strmimo in se čudimo. Kdo je sploh pravi radikal, kdo je sploh še poštenjak v tej stranki? Kdo ve, če ne bo jutri n. pr. g. dr. Ravnik proglašal za temne elemente, ali pa g. dr. Müller, g. dr. Pfeifer, g. Slanovec ali pa celo sami veliki mojster dr. Azman? Prišli smo čelo mi v skrajno težaven položaj, v kakšnem pa se morajo nahajati šele ubogi »pristaše« in »simpatizirajoči« te stranke? H komu naj se obrnejo? Komu naj zaupajo svojo mlado ljubezen do radikalije? Saj se jim lahko zgodi, da se oklenejo človeka, ki bo že jutri proglašen za lumpa in ekskomuniciran iz občestva radikalnih svetnikov. In kaj potem; kaj potem?

* Nezaupljivost nemških poročil. Posebna nota urada za zunanje zadeve ugotavlja, da je nemško poročilo poslanika Höschke o njegovem razgovoru z ministrskim predsednikom Poincaréjem tendenciozno in deloma pretirano. Francija prejšnjemu vztraja na tem, da vzpostavi Nemčija v Poruhurju stanje pred 11. januarjem in prične z reparacijskimi dobavami. Še le potem se bo Francija pogajala z Nemčijo o nadaljnjih korakih. Dokler pa se to ne zgodi, o kakih pogajanjih ne more biti govora. Kako bo Nemčija zadostila tem zahtevam, Francija ne briga, ker smatra to za popolnoma interno stvar Nemčije, v katero se ne more in ne bo vmešavala.

V SOBOTO, 27. OKTOBRA VSI V NARODNI DOM na manifestaciji mariborskih podružnic Ciril-Metodove družbe!

po prvih vrstah prekine in postane vznemirjena. Sedaj ne more več odstopiti: pove Dmitriju Ivanoviču, da jo dolže razmerja z Baranovskim. V tem hipu dozori v Varvari Vasiljevni že dolgo pripravljeni načrt.

Njen soprog ne sme izvedeti resnice, ki bi ga utegnla uničiti. Prepriča ga tedaj, da je pismo lažnjivo. Dokaz, ki ž njim zatre njegove zadnje dvome, pa pomeni prelom z vso njeno preteklostjo, prelom, ki zahteva od slabotne ženske duše največje mero samozatajevanja in junaštva. Varvara Vasiljevna je že postarana, njen ljubimec Baranovskij pa je še mlad. Če Dmitrij Ivanovič izve o njunem razmerju, nastopi zanj in za Baranovskega težka odločitev: Baranovskij bi bil moral prevzeti odgovornost nase in si naprtiti njo, žensko s prvimi sivimi lasmi in z gubami na obrazu. Ali bi ne bilo bolje, če bi Dmitriju Ivanoviču in Baranovskemu prihranila težke žrtve? Varvara Vasiljevna obenti, da je stopila na usodno potjo razpote. In v hipu se odloči za pot, ki je začetkoma najtežavnejša, ki pa utegne prineesti pokoj in popolno odpustitve.

Lavrova ništa imela otrok, vzredila pa sta lepo deklico Vjero, ki velja kot njuna hčerka. Varvara Vasiljevna je med konfliktom zavoljo anonimnega pisma razodela Dmitriju Ivanoviču veselo novico: Baranovskij snubi Vjero, Dmi-

Volilna borba v Avstriji.

Politično življenje v Avstriji je zadnje dni zelo živahno, volilna borba se bliža vrhuncu. Povsod agitacija, povsod stanki, povsod shodi in plakati ter letaki. Vendar pa se vrši volilna borba kljub velikanskim naporom ogromnega socialno-demokratskega agitacijskega aparata precej dostojno. Socialni demokrati, ki očitno propadajo, polagajo vso težo svoje agitacije na to, kaj vse nameravajo storiti, če zmagojo, dočim jih nasprotniki upravičeno vprašujejo, zakaj tega kar zdaj obljubljajo, niso storili že tedaj, ko so bili neomejeni gospodarji na vladi?

Obe nasprotni veliki koalicijski skupini, krščansko-socialna in velikomestna vodita agitacijo primeroma zelo zmerno, omejujoč se v glavnem na navajanje tega, kar so v enem letu vladanja storili za narod in državo, osobito saniranje gospodarskega stanja Avstrije. Sicer pa je njihovo stališče tudi neprimeren lažje kakor pa stališče socialnih demokratov. Oni so Avstrijo rešili poloma — v katerega so jo privedli s svojo nesposobnostjo ravno socialni demokrati. Ljudstvo vse to vidi, posebno pa upošteva dejstvo, da je sedanja vlada v zadnjem polletu svojega poslovanja zmanjšala deficit državnega finančnega gospodarstva za celih 760 milijard kron.

Uspehi sedanje koalicije so nedvomno veliki. Ponaša se lahko s tem, da je ustalila vrednost avstrijske valute in da je zmanjšala državni deficit pod proračun. Njena naloga pa s tem še ni izčrpana in cilji, katere si je postavila, so še mnogo bolj dalekosežni. Seveda pa je sedanja vlada podvzela tudi mnogo mer, ki ji ravno niso pridobile ljubezni govtovih, posebno pa ne uradniških krogov. Zmanjšala je plače državnih uradnikov, kar je na drugi strani vplivalo seveda tudi na zmanjšanje, oziroma vsaj stabiliziranje plač privatnih uradnikov in nameščencev. V teh krogih vlada torej proti sedanjim večinskim krogom delno nerazpoloženje. V resnici pa se avstrijsko državno-še manj pa privatno pritožništvo nima prav nobenega vzroka pritoževati, ker je kljub vsemu še danes mnogo boljše plačano kakor pa v katerikoli drugi srednjeevropski državi, posebno pa še v Jugoslaviji.

Pred volitvami je vedno težko proročati kdo bo zmagal in kdo bo propadel, oziroma katera stranka bo dobila več, katera manj mandatov. Volitve so igra in kakor pri vsaki igri, tako so tudi pri volitvah presenečenja mogoča in vsi vseh variantah. Ljudje pa kljub temu radi proročujejo in tako je tudi sedaj v Avstriji. En del prorokov zatrjuje, da bo do volitve prišlo veliko razočaranje na socialne demokrate, drugi pa volitvah jejo zopet, da se razmerje po volitvah v parlamentu ne bo mnogo spremenilo. Da, tudi taki preroki se oglašajo, ki pravijo, da bo razlika znašala komaj par mandatov. Zanimivo pa je, da niti socialni demokrati sami ne upajo na tako

Ignotus:

Surgučev: „Jesenske gosli“.

(Pred premiero v Narodnem gledališču.)

Zgodnja jesen, septemberski dnevi. Sonce ne deli več pekočih poljubov. V zračnih žilah polagoma ugaša strast ploditve in rasti. Listje pada: rumeno, rdeče in žolto; v zraku trepeče tiha godba, ki jo slišijo duše, ki so same kakor jesenska priroda: fine, dozorele, site slasti, site hrepenenja po sreči in razkošju; duše, ki so občutile višjo slast — slast spoznanja in odpovedi... Še malo časa in vetrovi stresajo zadnje listje in zaplešajo v okostnici prirode divjo tarantelo. Nekega dne se vsiplje beli sneg in prijetese mir, odpustitve, vedrina smrti.

Jesen ženske duše! Po kipenju strasti in čustev prihaja doba spoznanja in odpovedi. In prvih sivih nitkah, ki so se pojavile v njenih lasih, zagode jesen življenja melanholično pesem o mrtvem listju in pomandranem cvetju. In igrajo jesenske gosli, igrajo v duši zadnji fortissimo, dokler ne utihnejo tudi ti zvoki in ne nastopi poslednje spoznanje: stanost — zima — grob.

Iz Surgučevih „Jesenskih gosli“ slišimo nežno jesensko godbo; prirodnost in jesen v ženski duši se zlivata druga v drugo. Ko se v novembarski noči vsiplje beli sneg, čutimo, da tudi du-

trij postane srečen kakor otrok. Varvara Vasiljevna čuti opasnost svoje laži, zakaj ne Baranovskij ne Vjera ne vesta ničesar o medsebojni ljubezni in zaroki. Varvara Vasiljevna pa gre odločno pa začrtani poti: posreči se ji, da prepriča Vjeročko, da jo Baranovskij ljubi.

I. dejanje. Najtežje je prepričati Baranovskega, da je nastopil položaj, ko se je treba odpovedati ljubezni. II. dejanje. V mestnem vrtu imata sestanek Varvara Vasiljevna ga na rafiniran način pridobiva za svoj načrt, da naj se oženi z Vjeročko. Ona se odreče ljubezni iz višjih ozirov, zato pa mu nudi nadomestilo v mladi, lepi deklici. Po dolgem srčju Baranovskij — privoli. Varvarino srce se krči od bolesti, toda korak je storjen in razum inia že popolno oblast nad čustvi.

V III. dejanju slave zaroko Vjero in Baranovskega. Dmitrij Ivanovič že sluti, da utegne biti ta zaroka Varvarino delo, zato jo hoče preskušati in jo prisili, da zaigra k prvemu plesu Baranovskega z Vjeročko. To je pretežka preskušnja: Varvara Vasiljevna se zgrudi nezavestna. Pravi povod njeemu razburjenju pa je dalo nekaj, česar ni pričakovala: Baranovskij in Vjeročka sta si bila izprva ravnodušna, nenadoma pa se je vnela med njima prava, iskrena ljubezen. Življenje je zmazalo nad trikotni Varvare Vasiljeve, mladost je premagala

veliko zmago, da bi se jim posrečilo zopet dobiti v svoje roke vlado. Tudi znamenje časa!

Zivahna je agitacija tudi med volilci jugoslovenske narodnosti, med koroškimi Slovenci in gradiščanskimi Hrvati. Gradiščanski Hrvati, ki se teh volitev prvič v zgodovini udeležijo samostojno, imajo okrog 40 tisoč volilcev, njihova navedba pa je, da so razcepljeni na štiri volilna okrožja. Optimisti trdijo, da bodo dobili gotovo enega, morda celo dva državnozborna poslanca, dočim se jim bo posrečilo spraviti v deželni zbor morda celo štiri. Pesimisti pa trdijo, da bodo le volitve za gradiščanske Hrvate imele za moralen pomik, ne pa tudi praktičnega. Naši koroški Slovenci so deloma na boljšem, ker volijo vsi v enem volilnem okraju. Število slovenskih glasov na koroškem je približno enako glasovom gradiščanskih Hrvatov. Suče se krog 40 tisoč. Agitacija za slovensko listo je živa, poleg tega pa so Slovenci še v tem oziru na boljšem nego nemške stranke, da imajo vse kandidate iz slovenskega, to je spodnjekoroškega ozemlja, dočim imajo Nemci vse kandidate iz Celovca in gornjekoroških krajev, le eden ali dva sta izpod Celovca. Splošno mnenje je radi tega, da bodo dobili Slovenci gotovo vsaj enega državnozbornega poslanca, ter vsaj tri deželnozbornske. Seveda je tudi to le prorokovanje, faktično stanje nam bo pokazal komaj volilni izid.

Dnevna kronika.

Kratke svečanosti. Pokrajinska uprava je sprejela od ministra notranjih zadev sledečo brzojavko: Krst prestolonaslednika se vrši dne 21. oktobra, poroka Nj. Vis. prince Pavla se vrši 22. okt. v dvorani kapeli. Svečana proslava teh dogodkov se vrši samo na dvoru. Posebnih svečanosti drugod v državi ne bo. Osebe in korporacije lahko izročijo svoje čestitke na običajen način.

Nov ukaz o amnestiji. Na dan Krsta prestolonaslednika podpiše kralj nov ukaz o obširni amnestiji s katero se oprostijo kazni tudi onim, katerim se še niso oprostile o priliki zadnje amnestije. Amnestija bo obsežnejša kakor zadnja in bo veljala tudi za vojaške osebe.

Spomenik kralju Petru v Sarajevu. Pred par dnevi je bil dogovorjen v Sarajevu spomenik kralja Petra, ki ga je delo graditi sarajevsko meščanstvo. Na obhajenju seji vseh sarajevskih kulturnih društev je bilo sklenjeno, da se vrši svečano odkritje spomenika dne 11. nov. to je na obletnico prihoda srbske vojske v Sarajevo.

Še o poškodovanju gozdov v mariborski okolici. Okrajno glavarstvo nam poslalo: Z ozirom na notico v »Taborniku« št. 232 z dne 10. okt. t. l., »Zoper poškodovanje gozdov v mariborski okolici« blagovoli sprejeti v Vaš cenj. list sledečo pojasnilo, ki ga je napisal gozdarški svetnik Urbas kot vodja Šumske uprave.

Na razum. In jesenske gosli so zaigrale poslednji molli: Varvara Vasičjeva ni bila več v sru Baranovskega. Ostal ji je resignirani Dmitrij Ivanovič, da skupaj preživita starost. Še se ji zvija srce: po kratki omlednici jo obvladujejo zadnji trenutki smrti ranjena ljubezni. Izda se pred Vjeto. Toda v deklici hipoma zaraste žena. — Za trenutek si stojita nasproti kot dva ženi, ki se borita za ne odo. Prizna Dmitrij Ivanovič, da je ljubila Baranovskega, da pa on ni slutil njene ljubezni in da ni bilo med njima ničesar. To je zadnja maska umirajoče ljubezni.

Snež se vsiplje, zimski veter buta na Baranovskij in Vjera odhajata na karavansko potovanje. — IV. dejanje. V kraje solca in cvetja. Rezignirano zre k njima Dmitrij Ivanovič, z neizmerno veseljem ju spremlja na pot Varvara Vasičjeva. Še enkrat vztrepečejo proti poslednji poti — ljubezni, še enkrat si sledita v oči postarana Varvara Vasičjeva in mladostna Vjera. Mladost in Vjera in Baranovskij odpotujeta na jug. In za njima ostane v hiši Lavrovičevih nekončna zima... snež... starost... ki pokriva vse, prav vse, kakor da ni bilo ničesar.

prave v Mariboru. Pisce notiče »Zoper poškodovanje gozdov v mariborski okolici« št. 232 imenuje poškodbe v odraslih četinstih gozdih mariborske okolice, ki so dale povod za odredbo okrajnega glavarstva v Mariboru z dne 27. sept. 1923, št. 42.927 malekoste in navaja neko namišljeno pustošenje, kar vse ne odgovarja dejanskemu stanju z ozirom na javno gozdno-kulturno važnost teh gozdov. Poškodbe, katere se skuša preprečiti z navedeno odredbo provzročajo zbiralci suhljadi in posestniki teh gozdov iz samopasne nevednosti ali zlobe na odraslih četinstih drevesih, predvsem borovcih v dobi, ko imajo največji prirastek z ozirom na kakovost ter množico lesa. Poškodovano drvo zaostane v rasti, pri večji poškodbi pa se mora poškodovana drevesa posekati, da se prepreči gnezdišča raznih škodljivcev, kateri bi ogrozili obstoj bližnjega zdravega gozda. Pri skupinskih poškodbah, kakor jih je ponekod opaziti, se bo moralo posekati večje dele gozda na golo, ker se močno zaostalo razredčeno zdravo drevje ne bi moglo upirati uspešno polomu vsled vetra in snega. Škoda, ki se dela s temi poškodbami, ni malenkostna, temveč ima dalekosežne pogubonošne posledice za gozdorejo. Članek piše nadalje, brez natančnih podatkov o golosečnji v gozdovih mariborske okolice, posebno v tezenskem gozdu po mariborskem velekapitu ter označuje to sečnjo usodno za mesto Maribor in okolico. Priporoča se pisar, da se potruditi v tukajšnji urad Šumske uprave, kjer se vodi evidenca o vseh v smislu sečnega zakona z dne 28. febr. 1922, št. 383 U. l. iz leta 1922 oblast. dovoljenih sečnjah, kakor tudi o pogozdilih objektih Mogoče najde tukaj tudi strokovno utemeljitev za slučaje, o katerih splošno piše v članku. Sicer pa o kakšni sečnji v tezenskem ali ostalih okoliških gozdu, ki bi bila za Maribor usodna, sploh ni govora. K članku »Iz Dolga« v isti številki se omenja, da se je delni posek občinskega gozda pogojno dovolil na podlagi sečne prijave občinskega odbora, ker je dotični del gozda zrel za posek in ker si hoče občina z izkupičkom za les nabaviti parno mlatilnico. Sečnja je torej iz gozdno- in zasebnogospodarskih ozirov upravičena. — Namestnik velikega župana in vodja okr. glav.: dr. Pfeifer Jr. — Besedo ima naš dopisnik.

Obsojen kapitan. Ker »Straža« zadnji čas v posebno slastjo registrira razne obsodbe, moramo že tudi mi zabeležiti kratkočasno dogodbo iz njihovega tabora. Te dni se je prevažal po Aleksandrovi cesti v izredno veselem razpoloženju č. g. Kaplan Andrej Klobasa iz Kapelskega vrha in sicer ne v celibatu, ampak z dobro rejeno kmečko Micko. Pasanti so se ustavljali in se zabavali nad njunim pristranim stiskanjem. Kapitanovo razpoloženje je imelo primerno ozadje: bil je namreč ta dan pri mariborskem okrožnem sodišču obsojen na 1000 D globe, ker je očital sodniku dr. Turattu v Gornji Radgoni zavlačevanje njegove tožbe. Prečastiti se namreč izredno rad pravda!

Avtomobilska nesreča pri Brežicah. Minulo nedeljo se je pripetila v bližini Brežic na potu proti Zdolu avtomobilska nesreča, ki je zahtevala več žrtv. Zagrebški krojač Resnik je z nekaterimi svojimi znanci napravil z avtomobilom izlet v Brežice. Krog 8. ure zvečer so se precej razpoloženi vračali proti domu. Vsled šoferjeve ne previdnosti se je avto prevrnil v cestni jarek in pokopal pod seboj vse potnike. Trije so dobili težke notranje poškodbe, tako da so jih morali z vlakom prepeljati v Zagreb. Ugotovilo se je, da je šofer vozil z napačno izkaznico, ker je samo zamenjal odsotnega šoferja in sploh ni imel pravice voziti z avtomobilom. Predan je bil radi tega sodišču.

Rudarski muzej v Beogradu. Pri generalni direkciji rud je osnovan poseben rudarski muzej, ki je razvrščen po oblasteh. Naslabe bosta zastopani Hrvatska in Slavonija, posebno dobro pa Slovenija.

Pristransko postopanje albanske razmejitvene komisije. Te dni je dospela v Beograd deputacija Črnogorcev ob albanski meji, ki je predala vladi obširno spomenico o pristranskem postopanju razmejitvene komisije za določitev mej med našo državo in Albanijo. Komisija pristransko ščiti interese Alban-
cev na škodo naših državljanov ter re-

šuje vse spore v korist Albanije, ne da bi zaslišala tudi naše interese. Vlada bo na podlagi teh podatkov protestirala proti takemu postopanju razmejitvene komisije ter zahtevala izmeno članov.

Dvorne ribe. V Bohinjskem jezeru so nalovili te dni 77 postrvi, ki so tehtale krog 50 kg. ter so bile namenjene za dvorne pojedine o priliki krsta prestolonaslednika in poroke prince Pavla. Neznani tatovi pa so bili tako nepatrijotični in protidinstični, da so ribe lepo pokradli. Mogoče je pa tudi to, da so ta tovi tako patrijotični, da hočejo tudi sami proslaviti dvorne dogodke s pojedino dvornih rib.

Narodni borac. Slušatelji Beograjske univerze nameravajo osnovati kulturno-nacionalno organizacijo »Narodni Borac«. Cilj te organizacije je čuvanje narodnega jedinstva, spoznavanje bratskih plemen kraljevine SHS in proučevanje narodnih mas in zgodovine našega naroda.

Velik požar v Novem Vrbašu. Pred par dnevi je izbruhnil v tkalnici v Novem Vrbašu požar, ki se je bliskovito razširil na vso tvorniško poslopje terga v par urah do tal upepelil. Gasilnim društvom, ki so dospela na pomoč, se je po peturnem naporu posrečilo ogenj ugasiti ter obraniti sosednja poslopja, v katerih so skladišča s precejšnjo zalogo. Škoda se čeni na več milijonov dinarjev. Kako je ogenj nastal še ni pojasnjeno, sumi pa se, da je nastal v kurilnici vsled nepazljivosti paznika.

Hud potres na Formozi. Na otoku Formozi je pred kratkim uničil hud potres skoraj vse naselbine. Odigrala se je katastrofa, kakor na Japonskem, samo v veliko manjšem obsegu. Otok Formoza je radi tega zelo važen, ker daje 70 odstotkov svetovne produkcije kamfora. Francoski listi izražajo bojazn, da bo vsled te katastrofe poskočila cena celulozi, ki se izdeluje iz kamfora.

Srce na desni strani. Kdo je že slišal kaj takega, boste neverno zmajali z glavo, ko boste čitali ta naslov. In vendar je resnica. Te dni so v neki tirolski bolnici operirali nekega kmeta. Na veliko začudenje zdravnikov so pri operaciji ugotovili, da ima srce na desni strani. Taki slučaj so bili tudi že prej zabeleženi. V nekem starem francoskem listu (»Journal des guerres civiles«) čitamo: V noči dne 29. oktobra 1650 je napadlo 15 banditov sredi Pariza kočijo vojvode Baufforta. V boju je bilo ubitih par banditov. Pri raztelesenju so ugotovili pri enem banditu, da je imel jetra na levi, a srce na desni strani.

Spomenik Krištofu Kolumbu. V južni in severni Ameriki so nedavno začeli zbirati darove za zgradbo spomenika Krištofu Kolumbu. Spomenik bo imel obliko mauoleja, na katerem bo postavljen velik svetilnik. Zgrajen bo v sv. Dominiku, kjer je po najnovejših dokazih pokopan Krištof Kolumb. Sprva se je splošno mislilo, da je pokopan v Seville, kar pa se je izkazalo neresnično. Tam je pokopan njegov sin Diego.

Pošteni psi. Lastniki psov imajo navado, da na vse načine hvalijo svoje pse, pri čemer včasih prav po lovsko pretiravajo. Da dokažejo resnico svojih trditv, se često vadijajo. Tako na primer nekateri stavijo, da se njihov pes ne bo dotaknil jedi, če mu to prepovedo. Taka navada je zlasti na Angleškem. Slična stvar se je nedavno pripetila tudi na Francoskem, toda ne s psom, temveč z nekim jetnikom. Hotel je sodniku dokazati, da je pošten in mu je v eni sapi hitel zatrjevati, da se o tem lahko prepriča, češ: Postavite me v kako sobo, kjer je polno denarja in videti boste, da se ga ne bom dotaknil. Čudna je ta poštenost, ali še bolj čudna je čistost nekega lastnika kopališča, ki se je hvalil: Dvajset let že oddajam someščanom svoje kopališče, toda sam se še nisem nikdar kopal v njem.

Plesna umetnost in čevljarji. Čevljarji so v tesni zvezi s plesno umetnostjo, ki v današnji dobi zelo napreduje. V vsakem malem mestecu že imamo kakega učitelja modernih plesov. S tem so lahko najbolj zadovoljni čevljarji, kajti nič bolj ne kvari čevljev, kakor ples. Znamenita ruska plesalka Ana Pavlovna je pripovedovala o priliki svojega gostovanja v Londonu nekemu londonskemu novinarju, da ima posebno pogodbo z dobrim milanskim čevljarjem, ki ji mora vsakih 14 dni poslati po 12 ducatov novih čevljev. Samo pri eni predstavi raz-

trga čisto po tri pare. En par čevljev mnogokrat ne zdrži niti pol ure. Dnevno vežba po pet ur in človek si lahko misli, koliko čevljev potrga na leto. Toda dobri čevljarji so prvi predpogoj za dober ples. Čim več čevljev ima katera plesalka, pravi Pavlovna, tem bolj marljivo se vežba in tem bolje pleše. Zato so čevljarji pri plesalkah zelo odločilen činitelj in uživajo čisto večji ugled, kakor pa najbogatejši oboževalci.

Zvišanje cen kruha in peciva na Dunaju. Tudi na Dunaju se občutijo posledice nemške gospodarske katastrofe. Pojavilo se je pomanjkanje moke in posledica tega je naraščanje cen. Dunajski pekarni so z odobrenjem mestne občine povišali cene kruha in peciva za 15 odstotkov, počenši s 21. oktobrom.

Celjske vesti.

Smrtna koša. V Ajdovščini je umrl pri svojih starih g. Fr. Nusdorfer, abiturijent drž. realne gimnazije v Celju v 21. letu starosti. Bil je izredno nadarjen in marljiv dijak, zapadel pa je zavratni boleznii sušici.

Smrtna koša. V ponedeljek, dne 15. tm. je zadela kap g. Alojzija Čepe, gostilničarja in posestnika na Zg. Hudinji pri Celju. N. v m. p.

Iz državne službe je izstopil g. dr. Veskoslav Vorišč pri upravnem sodišču v Celju.

Mestno gledališče v Celju. V nedeljo, dne 21. tm. se vprizori Blumenthalova veseloigra »Pri belem konjičku«. Režijo vodi g. Železnik.

Mestno gledališče v Celju. V kratkem gostujeta na celjskem odru g. Nučič in ga. Podgorska iz Zagreba. Nadalje se vrši prihodnje dni gostovanje ljubljanskega opernega ansambla s popolnim orkestrom. Zadnja predstava Strindbergovega »Pelikana« v torek, dne 16. tm. je izpadla zopet zelo zadovoljivo.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Prihodnji ponedeljek, dne 22. tm. predava gosp. primarij dr. Rajšp o alkoholizmu. Za knjigovodstveni tečaj, ki ga bo vodil bančni uradnik g. Černelc, se je prijavi- lo doslej že nad 20 slušateljev. Otvori se začetkom meseca novembra.

Proračun celjske mestne občine je že predložen finančnemu odseku. Izkazuje brez občinskih podjetij 3.400.000 din. primanjkljaja. Za vse mestne nameštence je preliminarna vsota 1.700.000, za eventualno povišanje mezd in plač nadaljnjih 625.000 din. Visoke vsote so nastavljene tudi za tlakovanje ulic, zgradbo in popravilo cest, ter za vzdrževanje mestnih, zlasti šolskih poslopij. Aktivna je za enkrat samo elektrarna. Za kritje so predložene v isti izmeri iste davčnine, kakor so bile za leto 1923. Finančni odsek ima sedaj nevhvalno nalogo, da najde ravnotežje med dohodki in izdatki.

Tombola Sokolskega društva v Celju je preložena radi cvetličnega dneva od 21. na 28. tm. Doslej je dobilo društvo že izvanredno mnogo jako dragocenih dobitkov.

Stanovanjska in stavbena zadruga v Celju je imela v četrtek, dne 18. tm. občini zbor za poslovno leto 1922. Začasno se mora društveno delovanje radi slabih valutarnih ramer omejiti na upravo dosedanjih stanovanjskih hiš. Subvencij ni mogoče dobiti. Zadruga šteje 91 članov, po ogromni večini javnih nameščen- cev.

Večkratni ponočni izgredi se dogajajo v Celju v neki nemški kavarni. Na žalost je treba konstatirati, da išče te izgrede par celjskih slovenskih akademikov, ki v svojem vinjenem navdušenju diskreditirajo sebe, še bolj pa pošteno slovensko ime. Nekoč si je slovenski dijak pridobil splošni ugled z narodnim in kulturnim delom ter s čistimi svojimi naprednimi prepričanji. Da bi zopet krenila vsa slovenska mladina na pot poštenosti, moralnosti in dela! Naj v tem oziru storijo svojo dolžnost razne korporacije ter brezobzirno izručejo plevel. Za danes toliko, prihodnjič pa pri- demo tudi z imeni na dan!

Ponočni vlom. Pri Stareni gradu so vlomili v noči od 16. na 17. tm. drzni tatovi v poslopje na vinogradu g. Rafka Salmiča iz Celja ter mu odnesli razne stvari precejšnje vrednosti. Neki osumljenec je že pod ključem.

Madžarska vlada je zvišala s 15. oktobra uvožno carino na moko, živo živin in mast. Carina za kg. ameriške mast znaša 1700 madžarskih kre.

Mariborske vesti.

Maribor, 20. oktobra 1923.

m Svečan koncert v proslavo krsta Nj. kr. Visočanstva prestolonaslednika priredi v nedeljo 21. tm. ob 20. uri v Götzovi dvorani Oficijski dom v Mariboru. Sodelujejo vojaška godba, Glasbena Matica, ga Brandlova, g. Ivan Ažič itd. Vabila veljajo kot vstopnice.

m Pred prihodom češkoslovaških industrijalcev. Kakor smo že poročali, dosepejo češkoslovaški industrijalci in zastopniki drugih gospodarskih krogov na svojem informativnem potovanju po Jugoslaviji dne 23. tm. v Maribor. Pripravljali odbor za sprejem odličnih gostov pod predsedstvom g. dr. Pipuša je v glavnem že zabeležil svoje delo. Uverjeni smo, da bo tudi naše mesto dostojno in pristočno sprejelo goste s severa. — Sprejem se vrši v torek ob 14. uri na glavnem kolodvoru. Tu pozdravijo goste načelnik mariborske skupine Zveze Industrijalcev g. dr. Pipuš, župan g. Grčar, veliki podžupan g. dr. Pfeifer in načelnik kluba Čechů g. Bureš. Ob 16. uri si bodo gostje ogledali vinarsko in sadjarsko šolo ob 18.50 pa se vrši v Narodnem domu zborovanje naših gospodarskih krogov s češkoslovaškimi; pristop imajo le vabljene. Ob 21. uri je v veliki dvorani Narodnega doma prijateljski sestanek gostov in povabljenih domačinov. Vabila se bodo danes razposlala. Priporočamo, da se občinstvo v obilnem številu udeleži sprejema na kolodvoru, da pokaže svoje stare simpatije do bratskega češkoslovaškega naroda.

m Češkoslovaško-jugoslov. Liga je dobila povabilo, da se udeleži prijateljskega sestanka čeških industrijalcev s tukajšnjimi gospodarskimi krogi, ki se vrši v Narodnem domu v torek zvečer. Vabimo člane, ki bi hoteli stopiti v osebne stike s češkimi gosti, da se udeležijo sestanka. Ker pa je vstop dovoljen le vabljenim oziroma je vezan na gotove povabilo, naj se člani Lige oglašajo pri začetku pripravljalnega odbora Božidar Borko (uredništvo »Tabor«), kjer dobe potrebna pojasnila.

m Podružnica »Jadranske Straže« v Mariboru. V bližnjem času se bo v Mariboru ustanovila podružnica »Jadranske Straže«, društva, čigar važnost je že znana vsem resnim patriotom naše lepše države. Opozorjamo že sedaj na bližajoči ustanovni občni zbor in vabimo k obilnemu pristopu. Prijatelji našega morja naj zanesejo idejo »Jadranske Straže« v najširše sloje. Imejmo vedno pred očmi, kaj bi dali drugi narodi za naše morje in kako malo se pravzaprav ni zanimamo za ta neizčrpni vir narodne moči in narodnega bogatstva. Širimo misel »Jadranske Straže«.

m Dr. Pfeiferjevi popravki. Ko smo zabeležili vest, da je dr. Lajniš vložil proti dr. Pfeiferju tožbo, nam je poslal dr. Pfeifer uradni poravek, češ, da ni bila vložena nobena tožba. V soboto 27. tm. pa se vrši proti dr. Pfeiferju razprava o dveh tožbah, ki jih je vložil dr. Lajniš. Takšno so torej Pfeiferjevi popravki.

m »Stražini« majer. Včerajšnja »Straž« je hotela med svojimi drugimi žrtvami izdelati tudi poslanca Reismanja, ker je v nedeljo na neki vožnji preveč jasno slikal klerikalno demagogijo z že znanimi »Stražini« stavci pa so že bolj navajeni na ime Reisman, ki je v Cirklovi tiskarni večkrat v gostih, kot posl. Reisman, in tako je dr. Reisman včeraj brez volitev po »Stražini« zaslugi avanziral v poslanca.

m Darilo ljudski knjižnici. Pohištvo na tvrda Karol Wesiak na Aleksandrovi cesti je daroval Ljudski knjižnici popolnoma novo veliko omaro za knjige. Vodstvo se ji za velikodušen dar iskreno zahvaljuje in upa, da najde podobno podporo tudi pri drugih tvrdkah.

m Kavarna v mestnem parku. Danes, v nedeljo popoldne in večerni koncert. Za obilni obisk se priporočata Valjak in Klemenčič.

m Mislite tudi na brezstanovanjce! Prejeli smo: K. apelu g. dr. Kimovca naj bi se proslava krsta prestolonaslednika uporabila tudi v nabiranje darov za invalide in »Jadransko Stražo«, smo sprejeli od strani stanovanjskih revežev tudi apel, naj bi se pri tej priliki mislilo tudi na največje reveže — in to so stanovanjska akcija zadruge »Mojmir«

zasleduje s projektirano zgradbo posvetitev iste rojstvu prestolonaslednika, bi bila ravno ta proslava prva prilika, da se za ta humani načrt položi prvi kamen.

m Druga anketa za dom ubogih. Na prvi anketi voljeni pripravljali odbor je odobril predlog, da zadruga »Mojmir« v kratkem skliče drugo večjo anketo, na kateri naj zadruga predloži natančen načrt za izvršitev te akcije.

m Slov. trgovsko društvo vabi gg. člane, prijatelje društva in njih družine na družabni izlet v nedeljo dne 21. tm. k bivšemu večletnemu članu g. Božiču v Sv. Petru pri Mariboru. Zbirališče oz. odhod ob pol 15. uri od vogla Aleksandrove in Meljske ceste.

m Dva koncerta Brandl-Ličar. Virtuozinja na gosli gospa Fanika Brandlova in pianist profesor Ciril Ličar priredita v pondeljek dne 5. novembra tl. ob pol 11. uri dopoldne v Götzovi veliki dvorani matinejo za šolsko mladino vseh mariborskih šol od 5. osnovnega šolskega leta navzgor. Za šolski koncert se bo pobiralo v šolah prostovoljna vstopnina dva dinarja v prid Podmladka Rdečega križa v Mariboru. Istega dne zvečer ob 20. uri se vrši v Götzovi veliki dvorani zanimiv koncert s izbranim programom. Javni nameščenci bodo prispevali za ta koncert samo eno tretjino cene, ki bo sicer določena za vstopnice. Pri svojih uradnih predstojnikih bodo dobili zaželeno vstopnico. Občinstvo opozorjamo že danes na ta dva krasna koncerta.

m Milijunska nagrada. Upravnik mariborske carinarnice g. Trošt je dobil te dni nakazano nagrado v znesku 250.000 D. Nagrada datira še iz leta 1919, ko so mariborski cariniki zaplenili nekim židom 19 kg Napoleondorjev, ki so jih imeli skrite v vagonu in pnevmatikah avtomobilov.

m O stanovanjski bedi. Nekateri najemniki so pričeli, kakor se nam poroča, z nečuvnim odiranjem podnajemnikov. V Gornji Gosposki ulici je povišala neka najemnica sobo podnajemnici na 1100 K mesečno in kuri tudi z njenimi drvmi, dočim plačuje sama za celo veliko stanovanje — 390 K. Nekateri pa povišujejo cene mebliranih sob že na 2000 in več K mesečno. Le malo je še poštenjakov, ki se jim tudi podnajemniki smilijo. Tako je neka gospa oddala te dni veliko sobo 4 podnajemnikom za 400 K. Ali je ta diferencja upravičena? Treba bi pač bilo, da bi se kdo zavzel tudi za uboge podnajemnike.

m Repatrijacija naših državljanov iz Slovaške. Včeraj je dospelo na tukajšnji kolodvor krog 30 družin, ki so bile radi nezaposlenosti repatriirane iz Slovaške. Pričakovati je še nadaljnjih transportov. Tudi iz Nemčije prihajajo skoraj dnevno posamezniki, ki tam ne morejo več dobiti dela. Je sicer popolnoma prav, da vsaka država skrbi najprej za svoje državljane, toda bilo bi potrebno, da to posnema tudi naša država. V Mariboru imamo dober del tujcev, ki odjedajo domačinom kruh, pa tudi takih, ki so optirali za Avstrijo, a še vedno imajo tukaj službe in zasedajo stanovanja, dočim se naši državljani morajo porivati po kletih in vagonih. Radovedni smo, kdaj bodo pri nas začeli izganjati take ljudi.

m Zahvala. Slov. kol. klub »Perun« izreka tem potom iskreno zahvalo gg. Streharju, kavarnarju »Central« in krojaškemu mojstru Kelcu za velikodušne darove o priliki zadnje »Perunove« dirke. Nadalje pa se klub iskreno zahvaljuje tvrdki »Progres« v Slovenski ulici, ki je darovala trem zmagovalcem na njenih kolesih »Görice« dragocena darila v skupni vrednosti nad 3000 K. Slovenskim kolesarjem pa priporočamo, da podpirajo tvrdko, ki podpira naše kolesarje. Tvrdka ima v zalogi po najnižjih cenah vse kolesarske potrebščine in izposojuje tudi kolesa.

m Kavarna Frankopan. Danes v soboto dne 20. tm. koncert, igra priljubljene tercet. Postrežba točna. Za obilni obisk se priporoča Iva Kokol, kavarnar.

m Mariborski trg je bil danes izredno dobro obiskan. Zlasti mnogo je bilo zelja v glavah, krompirja in čebule. Vozovi so stali od Glavne trga po Koroški cesti, Strossmajerjevi ulici do Orožneve ulice in po vsem Vodnikovem trgu. Na trgu je bilo mnogo zelenjave, gob, in kostanja ter par vozov jabolk. Na novem trgu je bilo posebno mnogo perutnine. Poleg običajnih prodajalnih šotorov s klobuki

čevlji itd. je bilo tudi mnogo lesene robe in pletenih kožar. Zelo mnogo je bilo tudi koruznega lubja (šopinke), ki se je prodajala bala po 18.75 Din. Še vedno pa pogrešamo v občinstvu že davno sklenjene cenike, ki bi se imeli dnevno ob 8. uri nabiti na več mestih na trgu.

m Lekarniško nočno službo vrši ta teden lekarna »pri Sv. Anehu«, g. A. Vidmar, na Glavnem trgu, zdravniško nedeljsko službo pa ima dr. Vilko Marin, Trubarjeva ulica.

m Vlomi v stanovanja se v zadnjem času občutno množe. Sumi se, da so storilci nedavno amnestirani vlomilci, ki so takoj zopet pričeli svoj posel. Omejujejo se za enkrat na pritlična stanovanja, kjer je lažji dohod. V Puškinovi ulici so samo v predvečerni noči bili poskušeni tri taki vlomi. Na Ruški cesti je bilo ukraden iz zaklenjene veže moško kolo. Tat je splezal skozi okno. Nocoj ponoči pa je bil izvršen vlom v stanovanje nekega železniškega uradnika v Gregorčičevi ulici. Tudi tukaj je tat splezal skozi okno ter ukradel iz predsobe tri zimske suknje. Opozorjamo občinstvo, zlasti one, ki stanujejo pritlično, naj dobro zapirajo okna in zapahe, ker je pač izključeno, da bi pri vsakem oknu stal policaj. Policija je napravila včeraj racijo na desnem bregu Drave, pri kateri je bil aretiran samo eden osumljenec.

m Veseli bratci. Natakhar Anton Ž. je včeraj povabil par svojih prijateljev in prijateljic na izlet. Peljali so se z izvoščkom v Limbuš, kjer so v gostilni Robič dobro jedli in pili. Ko pa je prišlo do plačila, se je izkazalo, da nima gostitelj niti preblijene pare. Tudi izvošček se je mogel obrisati za plačilo. Ž. je bil radi tega aretiran in mora v zaporih odslužiti zapitek.

m Nesreče v sled neprevidnosti kolesarjev. V zadnjem času se opaža, da vlada med kolesarji splošno velika lahkomišljenost. Nesreče radi nagle vožnje so na dnevni redu. Tekom včerajšnjega dne se je pripetilo kar pet nesreč, pri katerih so kolesarji povozili otroke in starejše osebe. Policija je proti vsem uvedla sodno postopanje. Opozorjamo kolesarje, naj se brezpogojno pokore tozadevnim predpisom, da ne bodo imeli neljubih posledic.

m Nepreviden voznik. 10-letni Viktor Copetti, sin konjskega mesarja v Vojašniški ulici, je vozil včeraj z enovprežnim konjem v Kopališki ulici. Radi nekega avtomobila, ki je privozil nasproti, se je konj splašil in zdirjal po ulici. Fant ga ni mogel zadržati. Pri tem je povozil kantinjera Štefana Jamernika ter ga precej težko poškodoval. Ovaden je radi tega sodišču, kjer se bo moral zagovarjati tudi oče, ki je izročil konja nedoletnemu otroku.

m Iz policijske kronike. Včeraj sta bila aretirana tudi brata Antona Piska, ki sta se povrnila v Maribor, dasi sta za vedno izgnana. Oddana sta bila sodišču. — Mesarju Rupertu Lederhasu je bil izpred mestne klavnice ukraden mali mesarski voziček. — Jože S. je bil aretiran, ker je nosil po noči celo govejo kožo, o kateri ni mogel povedati, kje jo je dobil. Trdil je sprva, da mu jo je daroval nek mesar, kar pa se je izkazalo za neresnično. Oddan je bil sodišču radi suma tatvine. — Policija je aretirala nekega Leonharda S., ki je odsedel 3letno ječo ter

na to odšel v Avstrijo a se je nedavno vrnil. Bil je prepoznan kot žepar, ki je pred par tedni ukradel na živinjskem sejmu v Žalcu nekemu kmetu listino z 74.000 Dinarji. Oddan je bil sodišču. — Iz Avstrije se je vrnil nek Albn Renner, ki je še dolžan odgovor radi raznih goljufij. Bil je takoj pri prihodu v Maribor aretiran in izročen sodišču v nadaljnjo postopanje. — Deutschmann Blaž in Jože Jamnik sta bila aretirana na Frankopanovi ulici, ker sta tam razgrajala in lomila plot. Ker sta se pri aretaciji zoperstavljala in je morala policija poklicati na pomoč par civilistov, se bosta morala zagovarjati tudi radi javnega nasilja. — Branjevka Barbara Mohorko na Državni cesti je prijavila, da ji je bilo ukraden iz trgovine 500 dinarjev. Osumljena je bila neka Marija K., ki je bila v tem času sama v prodajalni, katera pa tatvino odločno zanika. Oddana je bila sodišču.

Obiave.

§ Instrukcije za višjo in nižjo gimnazijo daje revni osmošolec. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Tabor«.

§ Zahvala. Prostov. gasilno društvo v Studencih se mestnemu svetu najiskrenejše zahvaljuje za podporo 1000 D, katera svota se je porabila za odplačilo dolga na požarnem avtu, ravno tako tudi občinskemu odboru v Studencih.

Zanimivosti.

Ogledala na pariških ulicah.

Pariz dobi v kratkem novost, ki je nima nobeno drugo mesto. Po predlogu mestnega svetnika M. Roclada bo mestna občina postavila na najživnejših delih ulic velika ogledala. Mnoga čitateljica si bo mislila: A, Pariz je prestolnica naše kraljice Mode; ogledala bodo zato, da si bodo lepe dame lahko tudi na ulici poravile klobuk in frizuro! — Toda pariški občinski svetnik, ki hoče imeti na ulicah ogledala, je praktičen, mož in človekoljub, zato ima s tem predlogom druge namene. Na pariških ulicah je namreč promet tako živahen, da se dogajajo številne nesreče. Vsak dan povozijo avtomobili ali cestna železnica več ljudi. Ogledala bodo obrnjena tako, da bodo mogli šoferji opaziti, če se jim ne približuje z nasprotne strani kakav to ali voz.

Narodi, ki ne pijejo mleka.

Splošno prevladuje naziranje, da vsi ljudje a osobito otroci več ali manj radi pijejo mleko, ki jim je važen del hrane. To naziranje so nekateri utemeljevali s tem, da so ljudje v prahistorični dobi bili večinoma pastirji in da so se koč taki morali hraniti v prvi vrsti z mlekom. Za otroke je materino mleko sicer res najpotrebnejša hrana, toda iz tega ne sledi, da vodi to tudi brezpogojno k uživanju živalskega mleka. Indijanci v severni Ameriki so smatrali, da se smejo hraniti z živalskim mlekom samo mlade živali in njihove drugi. Tega naziranja so baje še danes Kitajci, ki sploh ne pijejo mleka, dasi se nahajajo v neposredni bližini nomadskih narodov azijskega gorovja, ki pijejo mleko v velikih množinah.

Čast mi je naznaniti vsem trgovcem manufakturnega blaga

da sem otvoril podružnico v MARIBORU
Aleksandrova cesta 26 ter poslužujem solidno in za iste
cene kakor v svoji centrali v ZAGREBU.

Z velespoštovanjem

VILIM PICK

2325

Glavno skladišče: ZAGREB, Duga ulica 6
Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Pisane Loti

Azijada.

(Dalje) (10)

Ko bi bila vsaj ona pri meni, — ona, Azijada!

Se zmiraj čakam nanjo, toda — žal — tako, kot je čakala sestra Ana...

Spustil sem zavese in prižgal svetilko in ogenj; spremenila se je dekoracija, ž njó vred pa so tudi moje misli postale drugačne. Nadaljujem pismo pri veselem ognju, zavrt v kožu in z nogami na težki turški preprogi. Včasih si zamišljam, da sem derviš; to mi postaja zabavno.

Sicer pa, dragi Plunkett, niti ne vem, kaj naj Vam pripovedujem o svojem tukajšnjem življenju. Snovi ne manjka, toda izbira je težavna. In tudi: kar je minulo, je minulo, kaj ne? in to nas dalje ne briga.

Nekoliko ljubih, od katerih nisem nobene ljubil, mnogo presenečenja, mnogo izletov na konju in pešice po gorah in dolinah; na čuden način izbrani prijatelj Samuel, sicer pa nobene znane duše, sam tuji obrazi, nekateri ravnodušni, drugi zopni; mnogo dolgov, židje na vratu; obleka, ki je od glave do pete nabita z zlatom; smrt v duši in praznosta v srcu.

Ta trenutek, ob 10. uri zvečer — dne 15. novembra — izgleda pri meni takole:

Zunaj je zima; mrzli dež in divji veter bijeta ob okna moje žalostne hiše; razen njišu ni slišati ničesar, in stara turška svetilka, ki visi nad mojo glavo, še edina, ki ob tej uri svetí v Ejubu. Pusti kraj je ta Ejub, sree Islama; tu je sveta mošeja, kjer mazilijo sultana; stari, neprijazni derviši in čuvaji svetih

grobov so edini prebivalci tega tatarskega predmestja, ki je od vseh najbolj mohamedansko in najbolj fanatično.

Rekel sem Vam že, da je Vaš prijatelj Loti sam v tej hiši, dobro zagrnjen v lisčji kožu in da se začena smatrati za derviša.

Zapahnil je tišne duri in se udaja sebični slasti, ki jo ima človek v lastni hiši, slasti, ki je temvečja, kolikor huje bi bilo tam zunaj na dežju in vetru, v malo varni in negostoljubni deželi.

Lotjeva sobica uspava, kakor vse stare reči, v bizarne sanje in v globoka premišljevanja; njen strop z hrastovih gredi je videl najbrž marsikakega čudnega stanovanca in marsikatero dramo.

V celoti izgleda soba zelo primitivno. Edino razkošje so težke turške preproge; tu je navada, da se vsak, kdor vstopa v hišo, sezuje pred vrati, da ne umaže preproge. Nizki divan in po tleh razmetane blazine so skoraj edino pohištvo te sobe, katere zunanost kaže čutno zanikernost iztočnih narodov. Po stenah je razvešeno orožje, tuintam tudi kak stari okras; sicer pa so naslikane fantastične rože in čudne živali, vmes pa veliki napisi iz korana.

V stranski sobi je haremlik, kakor pravijo Turki sobi za žene. Za sedaj je prazen; čaka Azijado, ki bi se morala bti v Carigradu, ako bi izpolnila dano obljubo.

Tretja soba je tudi prazna; ta je Samuelova. Fanta sem poslal v Solun, da mi prinese vesti o mladi, zelenooki ženi. Zdi se mi, da tudi njega ne bo, tako kot ne pride Azijada.

No, in če nje ne bo — moj Bog, danes ali jutri pride druga na njeno mesto.

Toda ne! V Azijado sem malone zaljubljen in zbog nje sem se bil poturčil.

XXII

»Stari Kairullah«, sem dejal, »pripelji mi ženske!«

Stari Kairullah je sedel pred menoj natleh. Bil je sključen; zvišal se je kakor zla in nečista kača; njegova gola, čeladi podobna lobanja se je svetila v luči, ki je padala s stropa.

Bilo je ob osmih zvečer, v zimski noči. Ejub je ležal v črni temi in noč je molčala nad njim kakor grob.

Stari Kairullah je imel dvanaestletnega sina Jožefa, ki je bil zal kakor angelj in katerega je vzgojeval izredno pozorno. Vzlic temu pa je bil revež, kakor jih je malo. Izvrševal je vse obrti starega, zaničevanega stambulskega žida, zlasti eno, zbog katere je bil čisto v stikih z Jürbašim Sulejmanom in z drugimi mojimi mohamedanskimi prijatelji.

Starec je imel povsod dostop, menda že iz razloga, ker so se ljudje tekom časa navadili nanj. Kadar ga je kdo srečal na ulici, je zavpil nad njim: »Dobro dan, Kairullah!«; včasih se je celo dotaknil njegovih velikih, kosmatih prstov.

Stari Kairullah je malce razmišljal o moji želji, nato pa je odvrnil:

»Gospod Marketo, ravno sedaj so ženske zelo drage. Toda,« je nadaljeval, »imamo tudi cenejšo zabavo, ki bi Vam jo mogel pripraviti še noč, gospod Marketo... Malo godbe vam bo gotovo ugajalo...«

Po teh zagovetnih besedah je prižgal svetilko, oblekel kožu in čevlje ter izginil.

Pol ure po njegovem odhodu je prišlo v mojo sobo šest mladih židovskih fantov, oblečenih v rdečo, modro, zeleno in oranžovo obleko. Z njimi je pričel tudi Kairullah v družbi neznane starca, ki je bil še grši od njega. Vseh osem

je z globokimi pokloni sedlo na zemljo, dočim sem jaz strmel vanje topo in nepremično, kakor egipčanski malik.

»Kako vam ugaja, gospod Marketo?« se je obrnil name stari Kairullah.

Razumel sem, kaj je hotel, a nisem maral pokazati, da sem presenečen; hotelo se mi je spoznati človeško gradbo do dna.

»Stari Kairullah,« sem dejal, »tvoj sin je lepši nego onile...«

Stari Kairullah je trenutek premisljeval, nato pa je odvrnil:

»O tem se lahko jutri pogovoriva...«

... Ko sem jih vse po vrsti spodil iz hiše kakor čredo nesnažnih živali, sem videl, da je glava starega Kairullaha znova pokukavala skozi vrata.

»Gospod Marketo, usmilite se!« je govoril. »Bivam zelo daleč, pa mislijo o meni, da imam zlato. Rajši me ubijte s lastno roko, nego da me podite proč od sebe. Pustite, da prespim v kakem kotu; prisegam vam, da oddidem še predno se zdani.«

Nisem imel poguma, da bi odbil njegov prošnjo, kajti starec bi umrl od mene in strahu, tudi če bi ga nihče ne ubil. Določil sem mu kotiček v hiši in tu je ostal vso noč. Zvil se je kakor kača in tičal v odrtem kožu do jutra. Slišal sem, kako je trepetal; globoki kašelj, podobni mrvaškemu hropenju, mu je prihajal iz prsi; nazadnje se mi je tako smilil, da sem vzel preprogo in ga pokril.

Kakor hitro se je jelo daniti, sem me ukazal, da naj zapusti moj dom. Svetoval sem mu, da ne prestopi več praga moje veže in da naj se mi od daleč izogne, kadar bi se imela srečati na ulici.

(Dalje prihi.)

Mala oznanila

Pohištvo

usmilni izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi. Sencer in drug, Vetrinjska ul. 2. 2175 30—15

Pridna natakarica isče mesto. Cenjene ponude naj se naslovijo na upravnštvo »Tabora«. 2307 2—2

Pole isče pošten in priden mladenič, ker je radi pomanjkanja primoran, državne službo zapustiti. Cenjene ponude na naslov M. Višnar, Zrinjskega trg 5, I. odst. 2298 1

Hobirana soba, solnena, s kopalnico se odda takoj Kamniška c. 5, pritičje. 2308

Čevljarški stroj takej na prodaj. Vrata se pri urarju Stojan, Jurčičeva ulica. 2322

Hitra Hornsteinerjeva viola, rodje za italijansko sabljanje in samovar za kavo na prodaj. Koroška cesta št. 58/L. 2324

Mladi pes, prave volje pasme, takoj po ceni na prodaj pri A. Heiner, St. Ilj v Slov. goricah. 2317 3—1

Opelograf, električni motor 1/2, konjske sile, brusilni aparat ognjišče (Sparrherd) 17 m gumijevih cev za vino in dvokoles (Gig) na prodaj v Mišinski ulici 30. 2318

Prodam lepo posvetstvo, ca 40 orlov, sadonosnik, njive, travniki, gozdovi pripadajoča stanovanjska in gospodarska poslepa, živ in mrtve inventar arondirano, na križišču treh cest, primerno za industrijo ali obrt. Marija Kosi, Sv. Tomaž pri Ormežu. 2288

Učence sprejma trgovina Drago Rosina, Vetrinjska ulica. 2329

Hiša s štiri stanovanji in vrtom pripravna za vsakega obrtnika takoj na prodaj. Poizve se Stritarjeva ul. 18 a. 2321

Dva gospoda se sprejmeta na stanovanje. Maistrova ul. 16. 2335

Gospodilna z dveletno prakso gre kot učena v boljši damski salon. Cenjene ponudbe pod »Takoj« na upravnštvo »Tabora«. 2331

Violoncello, dobro ohranjen, se po ugodni ceni prodaj, pri Gorup, Aleksandrova cesta 44, II. nadstropje. 2332

100 Din. mesečnih obrasti dam, dotičnemu, kdor poseduje mlademu tehniku 2000 Din. za dobo 7 mesecev. Cenjene ponudbe na upravo »Tabora« pod šifro: »Maribor 20«. 2325 2—1

Sprejemajo se naročila za dan Vseh Svetih. Velika izbira krizantem, najlepše vrste. Izdelujejo se tudi venci in šopki po najnižjih cenah. Vrtnarija Anton Menla, Pobrežje, Nasipna ul. 1. 2330 3—1

Lepa miza iz trdega lesa je po nizki ceni na prodaj. Naslov v upravi. 2336 3—1

Trgovski lokal z kabinetom v Pobrežju se pod zelo ugodnimi pogoji odda. Naslov v upravi »Tabora«. 2296 2—2

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Prvovrstna čevljarška delavnica R. Menjac, Maribor, Jurčičeva ulica 9, sprejema vse vrste naročil po meri in vsakovrstna čevljarška popravila. Cene zmerne. Postrežba solidna. 1118

Pozor! Trgovska hiša v Mariboru, na jako prometnem kraju, takoj na prodaj. Poizve se na upravi »Tabora«. 2258 2

Enonadstropna hiša, nova, z lepimi kletmi, ter precejšnjim vrtom v Ljubljani, se zamenja za enako v Mariboru. ev. tudi prodaj. Tozadevna natančnejša pojasnila se dobe v trgovini J. Baloh, Grajski trg 3. 2285 10—2

Izletniku se priporoča gostilna Zvenke Mesarič v Spod. Selnici ob Dravi, žel. post. Ruše. 1587 10—9

2 glasovirja (Stutzflügel)

dobro ohranjena po ceni na prodaj. M. Ornik, Aleksandrova c. 64. 2278

Pozor! Prvovrstna postrežba.

Brije se samo za 2 Dinarja, 2280
striženje las samo 4 Dinarje,

v soboto iste cene brez poviška in to samo pri našem narodnem brivcu F. PIRC

Maribor, Aleksandrova c. 30.

LJUDMILA LORGER MODISTINJA

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 37

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših sezonskih novosti, kakor tudi žalne klobuke po brezkonkurenčnih cenah.

Preoblikanje in vsa popravila klobukov po najnovejši modi hitro in po ceni. 2333

Starine

vseh vrst, kakor železo, litina, baker, medenina, cinkovi odpadki, cunje, krojaški odpadki, papir, stari akti, knjige i. t. d. se kupujejo po najvišjih cenah. Cunjje za čiščenje strojev, oprane in desinficirane, se oddajajo v vsaki množini po najnižji dnevni ceni.

Trgovina s starinami Jakob Zagode Maribor, Tržaška cesta 5. 2194 8—5

OREHOV

črešnjev, hruškov in raznovrsten drugi trdi les kupuje v vseh količinah: Weiner, gostilna Maribor

KREMO za čevlje Iirija, Jurjevo, Cipulin, Neosan, Jelen, po originalnih tovarniških cenah ter vazelino in kolomaz priporoča Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ul. 26. 2328

Zastopnik se išče

za Maribor in okolico za svetovno znane pisalne stroje

„UNDERWOOD“

Solventni zastopniki z lastnim kapitalom naj se takoj obrnejo na generalno zastopstvo Underwood pisalnih strojev v Zagreb, Mesnička 1. 2—1 2323

Žage in vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa.

vsakovrstne kombinirane Univerzalne stroje s tračno in krožno žago, s šobelnikom (Abricht-und Dicktenhobelmaschine), vrtalom, frezo in krožno žago, nadalje motorje in transmisije prvovrstne kakovosti, razpošilja po nizkih cenah in pod ugodnimi plačilnimi pogoji 1145

Welker-Werke

Wien X. Laxenburgerstrasse 12.

NA DEBELO

NA DROBNO

LEOPOLD GUSEL

TRGOVINA S SPECERIJU - KOLONIJALNIMI IN DOMAČIMI PRIDELKI

„PRI CRNEM PSU“

MARIBOR - KOROŠKA C. 16. — TELEFON 425

„Mana“, tovarna kreditov d. z. o. z.

otvorila je

v Mariboru, Stolna ulica št. 4 glavno zalogo

ter priporoča svoje prvovrstne izdelke v vsaki količini 7—2 po tovarniških cenah. 2306

Zamenjava stanovanja.

Zamenjam svoje dvosobno stanovanje s kuhinjo v Ljubljani za enako ali večje v Mariboru. Ponudbe pod »Ljubljana—Maribor« na upravo lista.

IVAN KRAVOS, MARIBOR

Telefon 207

Aleksandrova cesta 13

Telefon 207

Velika izbira konjskih oprem, usnjatih torbic, kovčkov, gamaš i. t. d.

GONILNI JERMENI!

Sedlarska delavnica:

Slomškov trg štev. 6.

Konc. zastavljalnica v Mariboru.

Dne 7. novembra 1923, predpoldne ob 9. uri, prične

**zastavna
licitacija**

vrednostnih zastavnih listin . . . št. 7150 do 9680

dragocensnih zastav. listin . . . št. 11335 do 14100

ki niso do najkasneje 3. nov. 1923 prepisane ali dvignjene.

Dne 5. in 6. novembra je zavod za vsak strankin promet zaprt.

Leseno pohištvo
Zelezno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Plisnu. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
ZavesaBlago za pohištvo
Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis
MariborGospodska ulica št. 20
(Pirchanova hiša)Svoboden ogled
Ceniki brezplačno!

Perilo za pranje se vzame na dom po znižani ceni. — Vprašati pri Mariji Skrbine, Strossmayerjeva ulica 8.

Največja izbira
modnega blaga
za dame in gospodesrajce
samoveznice
klobuki
čepice
nogavice
rokaviceAngleško in češko
SUKNO
za površnike
zimsko suknje
plaščeSVILA
Crepe de China
v vseh barvah
svila za podlagopletano in volneno
blagoJumperl
svilene bluze
vedno najnovejše in najboljše blago pri**J. Karničnik**
Gospodska ulica 15.**Inženersko elektromehanično podjetje
Počivalnik - Zaveršnik in drug**

Aleksandrova 44 MARIBOR Tržaška cesta 8

izvršuje in gradi vsakovrstne električne naprave za razsvetljavo in pogon, povija motorje, transformatorje itd. ima v zalogi vsakovrstni elektromaterial v največjih količinah. Na skladišču je okoli 5000 kg bakrene žice, gole in omotane za vse napeljave. Razven tega se nahaja na skladišču cca. 30 elektromotorjev od 1 HP do 75 HP. Cena motorja 1 HP je Din. 2600.—, 2 HP je Din. 4600.— 3 HP je Din. 6600.—, itd. Jamčimo za prvovrstni material ter smo vsled ugodnih zvez v prijetnem stanju, razpečavati blago po najnižjih cenah.

Telefon 460

12—11 1726

Telefon 460

Slavska banka d. d., Zagreb**Podružnica Maribor,**

Aleksandrova cesta štev. 11

Delniška glavnica Din 50,000.000—

in rezerve preko Din 12,500.000—

Vloge čez Din 125,000.000—

Podružnice:

Beograd, Bielovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sibenik, Vršac, Wien.

EKSPozITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka, Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska Industrijska banka d. d. 453

Izvršuje vsebančne posle najkulantneje

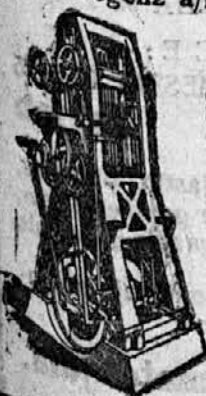
J. TRPIN

NAJCENEJŠA

MANUFAKTURA
V MARIBORU GLAVNICA**Ceneno češko perje!**

En kg sivoga opuljenega perja 65 Din, na pol belo 80 Din, belo 90 Din, boljše 100 in 120 Din, puh 150 in 180 Din, boljše vrsta 225 Din. Pošiljave carine prosto proti povzetju, od 300 Din naprej poštnine presto. Blago se tudi zamenja in nevšeče v zama nazaj. Narečilo samo na Benedikt Sachsel, Lobež št. 38 kod Pilna, Českoslovaška. Poštne pošiljke grede iz Českoslovaške v Jugoslavije krog 14 dni. 2278

SVICARSKA TVRDKA V AVSTRIJI!

F. OBERHÄUSLI & Co.STROJNE TOVARNE IN LIVARNE
Bregenz a/Bodensee (Vorarlberg)

Moderni stroji za žage, polnojarmeniki, cepilni jarmeniki, vodoravni jarmeniki, strojna povprečna žaga za rezanje debel, krajilne žage, nihalne žage, brusilni stroji, stroji za sekanje zob. Kompletna naprave parnih žag s transmisijami. 12—7 1504

Takošnja dobava.

ARKO COGNAC MEDICINAL

BERSON

BERSON tje in ostane najboljša kvalitetna znamka. Varuje čevlje, cenejši in trpežnji je od usnja. Od vašega čevljarja zahtevajte, da vam priporoči Berson gumi podpetnike in gumi podplate. 1590

Požarna bramba v Studencih

priredi v soboto 20. oktobra v prostorih gostilne Senla v Studencih

vinsko trgatstvo

ter se priporoča za obilen obisk. 2311

Novo! Najnovejša Iluzija! Novo!

Na pol riba - na pol deklica!

Videti kakor živa!

Samo nekoliko dni na ogled! Pričetek predstav v nedeljo, dne 21. oktobra celi dan in druge dneve od 9. do 30. ure zvečer na Kralja Petra trgu poleg lekarne. Za obilen obisk se priporoča 2310 **Ravnateljstvo.**

TOVARNA KANDITOV FR. ROZMAN

MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 57

priporoča vse vrste kanditov (bonbone)

po najnižjih brezkonkurenčnih tovarn. cenah!

Zahtevajte cenike! 1831

Novo! Le kratek čas! Novo!

Ogromna živa kača iz Indije

3 metre dolga, 15 kg težka, na ogled samo nekoliko dni. Otvoritev v nedeljo, dne 21. oktobra. Odprto dnevno od 9. do 20. ure na Kralja Petra trgu poleg lekarne. Za obilen obisk se priporoča 2309 **RAVNATELJSTVO.**

Perillo klobuke čepice

čevlje, dekolenica, dežnike ter razno modno in galanterijsko blago najugodnejše pri

JAKOBU LAH, Maribor, Glavni trg 2.

KUPUJEMO PRODAJAMO

stari materijal ter
plačamo za 1 kg

Steklo, belo K 1.50
steklo, mešano K .50
stari papir, bel K 6.—
stari papir, mešani K 5.—
Jepenko K 3.—
stare železo, mešano K 1.—
stare litino (Gusseisen) K 6.—
medenine (Messing) K 30.—
svinec K 20.—

najceneje ženske nogavice,
moške nogavice, otroče
nogavice, hlače za fante
ter oddajamo proti

**odplačevanju na
obroke** 2326

obleke, čevlje, manufakture
itd. za moške, ženske in
otroke. —

KOROTAN

trgovina s prometnimi in gospodar-
skimi potrebščinami družba z o. z.

Maribor - Gregorčičeva ulica 1

Prvovrstno

češko sukno

kamgarn, ševijot l. t. d. za
zimске obleke, kostume in
plašče v veliki izbiri pri

Franjo Majer-ju, Maribor

Glavni trg 9. 1846

Na znanje!

P. n. občinsku na znanje, da pro-
zamemo vsa tapetniška dekoracijska in
mizarska dela kakor tudi vsa popra-
vila. — Tapetništvo in mizarstvo
Jagodič & Sajko

Maribor, Rotovški trg 3.

Odlikovani z zlato medaljo. — Sodniško
zapriseženi izvedenci. 1434

Novo! Zaloga pohištva. Novo!

DINAR RASTE!

Jako znižane cene pri
novi modni trgovini

B. Veselinović in dr.

Maribor, Gosposka 26

CENE PADAJO!

2230 30—7

NOGAVICE

za dame in otroke kupite
najceneje pri tvrdki 2166

Anica Traun

Maribor, Grajski trg 1.

Trboveljski premog

Peklenica premog, Ladanjski
premog, prima bukova
drva, mehka drva, oglje za
likati, dobite najceneje pri
lesni tvrdki 2287

DAV. JOHAN

Gregorčičeva ul. 1.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebšči-
nami, emajlirano, pločevi-
nasto in ulito posodo, porce-
lanasto, kameninasto in ste-
na debelo kleno robo. Na drobno
1386

Vsako količino prvovrst-
nega 2120

svetl. premoga

se dobi v trgovini za
drva in premog v Fran-
čiškanski ulici števil. 11.

PEKI POZORI!

DIAMALT

PEKI POZORI!

„Diamalt“ tvornice Hauser & Sobotka, Beč-Stadlau, je v predvojni ka-
kovosti skozi 24 let najboljšo sredstvo v pekarskem obrtu. Varujte se pred
drugimi potvornimi! Originalni Diamalt se dobi edino pri Glavnem za-
stopstvu za Jugoslavijo: Edvard Dužanec, Zagreb. — Podzastopstvo za
mariborski okrog in mesto Maribor: **T. T. Matije Zieglerja nast.**
10—7 2135

Miloš Oset - Maribor, Glavni trg.

PODRUŽNICA

LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

V MARIBORU

CENTRALA V LJUBLJANI

Podružnice: Brežice, Celje, Crno-
melj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković,
Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split in Trst.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoče
račune proti najugodnejšemu obrestovanju.
Prova vse v bančno stroko spadajoče trans-
akcije in izvršuje posebno borzne naloge
hitro in pod najkulantnejšimi pogoji. —
Ima prvovrstne zveze v tu- in inozemstvu.

Telefon št. 146 in 358. — Brzojavni naslov:
„**LJUBLJANSKA BANKA**“

Poštni čekovni računi:

Ljubljana št. 11.258,
Zagreb št. 39.068.

Wien št. 180.041,
Praga št. 59.705.

„Svetla“

Telefon št. 133. **d.d.** Telefon št. 133.

PODRUŽNICA:
Maribor, Gosposka ulica 20.

CENTRALA:
LJUBLJANA, RIMSKEGA CESTA št. 2

PODRUŽNICE:
DUNAJSKA C. 20 **MESTNI TRG 95**
Beograd **Zagreb**

Tovarniška zaloga polnogumijastih obročev,
pnevmatika in vsake vrste tehniških gumijevih cevi,
auto-cevi, auto-delov in vsakovrstnega auto-materijala
Na razpolago: Stiskalnica za montiranje polno-
gumijastih obročev.

Velika zaloga elektro-materijala.

Zastopstvo svetovnih tovarn.

Solidna in točna postrežba.
1661 **Cene brez konkurence.**